

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Eğitimi Tezli Yüksek lisans Programı

**VIYOLA EĞİTİMİNDE POPÜLER MÜZİKLERDEN
YARARLANILMASININ ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK
BAŞARILARINA ETKİSİ**

Yasemin BİRGÜL DEMİR
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Zeki NACAĞCI

Burdur, 2019

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Eğitimi Tezli Yüksek lisans Programı

VİYOLA EğİTİMİNDE POPÜLER MÜZİKLERDEN
YARARLANILMASININ ÖğRENCİLERİN AKADEMİK
BAŞARILARINA ETKİSİ

Yasemin BİRGÜL DEMİR
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Zeki NACAĞCI

Burdur, 2019

**MAKÜ EĞİTİM BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 02.05.2019 tarih ve 2019-285/7 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 14/05/2019 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Yasemin BİRGÜL DEMİR'in "*Viyola Eğitiminde Popüler Müziklerden Yararlanılmasının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi*" konulu tez çalışması Müzik Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE : Prof. Dr. Zeki NACAĞCI
(Tez Danışmanı)

ÜYE : Prof. Dr. Zafer KURTASLAN

ÜYE : Prof. Dr. Esra DALKIRAN

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 02.05.2019 tarih ve 2019-285/7 sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

[] Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[] Tezim/Raporum sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

[] Tezimin/Raporumunyıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Yasemin BİRGÜL DEMİR

Tarih

İmza

Viyola Eğitiminde Popüler Müziklerden Yararlanılmasının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi

(Yüksek Lisans Tezi)

Yasemin BİRGÜL DEMİR

ÖZ

Ülkemizde 2017-2018 eğitim öğretim yılında yapılan genel müfredat değişikliği ile öğretim programları yeniden güncellenmiş, ders kitapları ve ders planları bu müfredata yönelik hazırlanmıştır. Güzel sanatlar lisesi viyola öğretim programında uygulanan çalgı eğitimi 4 senelik bir aşamayı kapsamaktadır. Viyolanın batı müziği çalgısı olmasının da etkisiyle, batı müziği temelli, gam çalışmaları, etütler ve metotların kullanıldığı bir süreç içerisinde, eğitim-öğretim verilmektedir.

Güncellenen viyola öğretim programı her yeni programda olması gerektiği gibi, değişmekte olan eğitim sistemi, beklenen kazanımlar, öğrencilerin ilgi ihtiyaçları ve çağın gereklerini dikkate alarak hazırlanmıştır. Buna göre programda repertuvara ilişkin farklılıklardan bir tanesi de “Popüler müzikler” başlığının olmasıdır.

Bu çalışmada, viyola eğitiminde kullanılan yöntem ve metotlara ilaveten, öğrencilerin çalgılarına olan ilgilerini ve akademik başarılarını arttırabilmeleri, çalgılarını güncel hayatta etkili ve verimli kullanabilmeleri için, viyola eğitimine uyarlanmış ‘popüler müzik dağarcığından yararlanarak çalgı eğitimine katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Buradan hareketle, popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin başarısına olan etkisinin belirlenmesi ve viyola eğitimi alanında oluşturulabilecek bir repertuvara katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır. Araştırmanın günümüz viyola eğitiminde beklenen kazanımların gerçekleşmesine imkan ve katkı sağladığı düşünülmektedir.

Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’nin farklı bölgelerinde bulunan 7 Güzel Sanatlar Lisesi ve bu liselerde en az bir yıllık öğrenim gören, ana çalgısı viyola olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın deney ve kontrol grubunu denklik testi uygulanarak seçilen 46 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma betimsel olup, araştırmanın yürütülmesinde deney kontrol gruplu karışık deneysel desen kullanılmıştır.

Veri toplama aracı olarak; araştırmanın alt problemlerinde öğrencilerin müzikal, teknik ve genel anlamdaki gelişimlerini tespit etmeye yönelik bireysel çalgı eğitimi dersi performans ölçme aracı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini almak üzere görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde, görüş alma formu ile elde edilen verileri çözümlmek için içerik analizi kullanılmış, frekans(f), yüzde(%), aritmetik ortalama \bar{x} ,Mann Whitney U, testi gibi istatistiksel analiz modellerinden yararlanılmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre; uygulamada kullanılan popüler müzik repertuarının öğrencilerin teknik-müzikal boyuttaki gelişimlerine katkı sağladığı ve

genel anlamdaki çalgı performanslarının gelişiminde daha etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Buna göre popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin çalgı performanslarının gelişimlerini artırma ve desteklemede etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan bu araştırmada genel olarak öğretmen ve öğrencilerin, viyola eğitiminde popüler müziklerin kullanılmasını olumlu karşıladıkları söylenebilir. Bu durumda popüler müzik eserlerinin viyola eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin başarılarını arttırabileceği ve dersteki başarıyı arttırabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: GSL, Popüler Müzik, Repertuvar, Viyola Eğitimi.

Sayfa Adedi: 58

Danışman : Prof. Dr. Zeki NACAĞCI

The Effect of Benefiting from Popular Music in Viola Education on Students' Academic Success

(Master's Thesis)

Yasemin BİRGÜL DEMİR

ABSTRACT

Under the general curriculum change that was implemented in the 2017-2018 academic year educational programs have been re-updated, and coursebooks and lesson plans have been prepared in accordance with this new curriculum. The instrumental education that is implemented in the viola education program of high school of fine arts comprises a phase of four years. With the effect of the viola being an instrument of western music, education is provided within a period in which scale practices, studies and methods based on western music are utilized.

The viola education program, which has been updated, has been prepared in accordance with the changing education system, anticipated outcomes, students' needs and interests, and requirements of the modern era, as it should be in any new program. In this context, one of the differences pertaining to the repertoire in the program is that there is a heading named "Popular music".

In addition to the methods and ways that are utilized in viola education, this study aims to contribute to instrumental education at large by making use of popular music repertoire adapted to viola education in order to have students show more interest in their instruments and increase their academic success, and use their instruments effectively and productively in daily life.

Thus, determining the effect of the use of popular music in viola education on students' success is important in that it will possibly contribute to a repertoire that is likely to be created in the field of viola education. It is thought that the study will enable the anticipated outcomes of today's viola education to be realized.

The working group of the study is comprised of 7 high schools of fine arts located in different parts of Turkey and students attending these high schools for at least a year and whose main instrument is the viola. The test and control group of the study is comprised of 46 students who were chosen with the application of an equivalency test. The study is descriptive in character and a mixed experimental design with a test control group was used while conducting the study.

As the data collection tool, the subject of individual instrumental training was used as a performance measuring tool aimed at determining the musical, technical and overall development of students under the subcategories of the study. A feedback form was used to collect the views of the teachers and students who participated in the study. In the analysis of the data, in order to analyze the data that was collected through the feedback form, content analysis and statistical analysis models such as frequency (f), percentage (%), arithmetic mean \bar{x} , the Mann Whitney U test, etc. were implemented.

According to the data collected at the end of the study, it was found that the popular music repertoire used in practice contributes to the technical and musical development of students and it is more effective in terms of their development in instrumental performance in a general sense. Thus, we arrive at the conclusion that the use of popular music in viola education has a positive effect in increasing and supporting students' development in instrumental performance.

In this study that was conducted, it is safe to say that teachers and students in general have a favorable opinion regarding the use of popular music in viola education. Therefore, we must bear in mind the fact that the use of popular music in viola education is likely to increase the success rates of students in general and in class.

Key words : GSL, Popular Music, Repertoire, Viola Education.

Page Number : 58

Supervisor : Prof. Dr. Zeki NACA KCI

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimize başladığım ilk günden bugüne kadar her konuda destek ve yardımlarını esirgemeyen, çalışmalarımı titizlikle inceleyerek olumlu katkıda bulunan sayın danışmanım Prof. Dr. Zeki NACAĞCI'ya teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen her zaman yanımda olan sevgili aileme ve hayat arkadaşım İbrahim DEMİR' e sonsuz sevgi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Yasemin BİRĞÜL DEMİR

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM	i
ÖZ	ii
ABSTRACT	iv
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR	ix
TABLolar DİZİNİ	x
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	7
1.2.1. Alt Problemler	7
1.3. Araştırmanın Amacı	7
1.4. Araştırmanın Önemi	7
1.5. Sayıtlar	8
1.6. Sınırlılıklar	8
1.7. Tanımlar	8
BÖLÜM II	10
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	10
2.1. Kuramsal Çerçeve	10
2.1.1. Müzik ve Müzik Eğitimi	10
2.1.2. Çalgı Eğitimi	11
2.1.3. Çalgı Eğitimi Viyola Dersi Öğretim Programı	11
2.1.4. Popüler Müzik	12
2.2. İlgili Araştırmalar	13
BÖLÜM III	15
YÖNTEM	15
3.1. Araştırma Modeli	15
3.2. Çalışma Grubu	15
3.3. Deney ve Kontrol Gruplarının Uygulama Öncesi Denklik Durumları	16
3.4. Deneysel Uygulama Süreci	17
3.5. Veri Toplama Araçları	17

3.6. Verilerin Çözümlemesi.....	18
BÖLÜM IV	20
BULGULAR VE YORUMLAR.....	20
4.1. Viyola Eğitimi İçin Düzenlenmiş Popüler Müziklerin, Öğrencilerin Teknik Boyuttaki Gelişimine Etkisi Var mıdır?	20
4.2. Viyola Eğitimi İçin Düzenlenmiş Popüler Müziklerin, Öğrencilerin Müzikal Boyuttaki Gelişimine Etkisi Var mıdır?	21
4.3. Viyola Eğitimi İçin Düzenlenmiş Popüler Müziklerin, Öğrencilerin Genel Anlamda Çalgı Performanslarının Gelişimine Etkisi Var mıdır?.....	22
4.4. Düzenlenen Popüler Müzik Repertuvarına Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	23
4.5. Düzenlenen Popüler Müzik Repertuvarına Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	28
BÖLÜM V	34
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	34
5.1. Sonuç ve Tartışma	34
5.2. Öneriler.....	36
KAYNAKLAR	37
EKLER.....	41
EK- 1	42
EK- 2	45
EK- 3	56

KISALTMALAR

GSL	: Güzel Sanatlar Lisesi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
THM	: Türk Halk Müziği
TSM	: Türk Sanat Müziği

TABLolar DİZİNİ

<u>Tablolar</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1 Deney- Kontrol Gruplarına Ait Denklik Sonuçları.....	16
Tablo 2 Uygulama Sürecinde Kullanılan Örnek Eserler.....	18
Popüler Müziklerin Öğrencilerin Teknik Boyuttaki Gelişimine Yönelik	
Tablo 3 Mann Witney U Testi Sonuçlarının Deney- Kontrol Gruplarına Göre	
Karşılaştırılması.....	19
Tablo 4 Popüler Müziklerin Öğrencilerin Müzikal Boyuttaki Gelişimine Yönelik	
Mann Witney U Testi Sonuçlarının Deney- kontrol Gruplarına Göre	
Karşılaştırılması.....	21
Popüler Müziklerin Öğrencilerin Genel Anlamdaki Gelişimine Yönelik	
Tablo 5 Mann Witney U Testi Sonuçlarının Deney- Kontrol Gruplarına Göre	
Karşılaştırılması.....	22
Tablo 6 Öğrencilerin Birinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	24
Tablo 7 Öğrencilerin İkinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	25
Tablo 8 Öğrencilerin Üçüncü Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	26
Tablo 9 Öğrencilerin Dördüncü Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	27
Tablo10 Öğretmenlerin Birinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	29
Tablo 11 Öğretmenlerin İkinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	30
Tablo 12 Öğretmenlerin Üçüncü Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	31
Tablo 13 Öğretmenlerin Beşinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	32
Tablo14 Öğretmenlerin Altıncı Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel	
Dağılımı.....	33

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya temel teşkil eden problem durumu, problem cümlesi ve alt problemler ile araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Viyolanın tarihi süreci incelendiğinde, on ve on birinci yüzyıllarda “crowt” adı verilen çalgıyla oluşum ve gelişim dönemine başladığı, daha sonra “viele” denilen yaylı bir çalgıya dönüştüğü söylenilebilir. Devam eden süreçte Romanesk ve Gotik çağlarda, Avrupa’da ön plana Orta Çağ viyölü, (medievalviol), 1510’lardan sonra da farklı yapısal özellikler ve ses gruplarını içerisinde barındıran viyolleri oluşturmuştur. Rönesans ve Barok döneminde viyoller, çalgı yapımcılarının ve bestecilerin etkisiyle gelişip genişlemiş ve 17. yüzyılın ikinci yarısından sonra keman ailesi içinde viyola olarak yer almaya başlamıştır. 16. ve 18. yüzyıllar arasında repertuvar açısından parlak dönemini geçiren viyola ve ataları daha sonra kemanın yaygınlaşması ile duraklama dönemine girmiştir (Viyola Öğretim Programı, 2016).

18. yüzyıldan beri viyola hakkındaki genel düşünce, viyolanın solo bir çalgı olamayacağı ve oda müziği gruplarında ikinci planda, armonileri tamamlayan, oktavları katlayan, kemanın gölgesinde kalmış bir çalgı olduğu idi. İkinci sınıf kemancılar, viyolanın keman ile benzer teknik güclüğe sahip olması nedeni ile viyola partilerini kolaylıkla çalabiliyorlar ve bu durum daha fazlasına gereksinim olmadığı için viyola eğitimi ve repertuvarının gelişimini engelliyordu. Ancak zamanla viyolanın tonunu ve kendine özgü tınısını iyi kullanan viyolacıların ortaya çıkması ile viyolanın solo bir çalgı olabileceği düşüncesi önem kazanmıştır. Böylece ilk viyola eğitimi dersleri Alesandro Rolla tarafından 1008 yılında kurulmuş olan Milano Konservatuvarı’nda başlatılmıştır. 1895 yılında Paris Konservatuvarı’na yeni başlayanlar için bir viyola dersi programa alınmış, sonraki dönemde profesyonel

müzik okullarında ve konservatuvarlarda viyola dersleri giderek artmıştır (Görgülü, 2006).

Viyolanın tarihi süreçteki oluşumu ve değişimine paralel olarak ülkemizde müzik eğitimi veren kurumlar arasında: Devlet Konservatuvarları, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Güzel sanatlar liseleri bulunmaktadır. Güzel Sanatlar Lisesi kurumlarında uygulanan viyola eğitimi dersi çalgı eğitimi adı altında verilmektedir. Çalgı eğitimi bireyin çalgıyı anlamasını, ilgisini ve yeteneklerini birleştirerek becerisini arttırmasını, aynı zamanda sanatsal yönünü gelişmesini de sağlar.

Müzik öğretmeni adaylarının eğitimlerinde çalgı eğitiminin önemi büyüktür. “Çalgı eğitimi temelde, çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgıyı etkin kullanabilme, çalgı çalmayı geliştirebilme ve çalmayı öğretebilme basamaklarını gerçekleştirecek biçimde programlayıp yürütülür” (Yıldız, 1986). Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü programındaki çalgı eğitimi ders ve içeriği, bu eğitimin amacına ulaşmasında önemli rol oynayacaktır. Bu amaçla genelde çalgı eğitimi özelde viyola eğitiminde uygulanan öğretim programı ve ders materyallerinin bu eğitim sürecinin amacına ulaşmasında önemli bir etken olduğu düşünülmektedir (Birgül ve Nacakcı, 2017).

“Viyola Öğretim Programı yapı incelemesinde:

1. Türk müziği ile Batı müziğini klasik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmaları,
2. Türk müziğinin dünya müziği içerisindeki yerini analiz etmeleri,
3. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmaları,
4. Viyola ile ilgili Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturmaları,
5. Atatürk’ün çağdaş Türk müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamaları amaçlanmaktadır.
6. Türkiye’yi ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinde temsil etmelerinin gerektiği belirtilmiştir (Viyola Öğretim Programı, 2016).

Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretim programında uygulanması öngörülen Viyola Öğretim Programı’nda belirlenmiş kazanımların öngördüğü bir içerik sıralaması söz konusudur. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken çevre özelliklerini, öğrenci

gurubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır bulunuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate almalıdır” (Viyola Öğretim Programı, 2016).

Topalak’a göre (2013); eğitimin var oluş sebebi öğrencilerdir. Özellikle algı eğitimi, alan özelliği bakımından bireysel olarak yapılan etkinliklerle öğretim sürecinin yaşandığı bir eğitim biçimidir. Bu nedenle öğrencinin yaşadığı problemler, çalgı eğitimini geciktirmekte, engelleyebilmektedir. Öğrencinin karşılaştığı bu sorunlar; çalgı tutumu, öğretmen/öğrenci uyumu, çalgı eğitimine başlama yaşı, geçmiş müzikal yaşantılar, müzik teorisi ile ilgili eksik bilgiler, çalgı çalışma sorunları, teknik problemler, ilgi/ istek azlığı, kişisel ve ailevi problemler, çalışma ortamı ile ilişkilidir.

Edinilen bu bilgilere göre öğrencilerin çalgı eğitimindeki ilgi ve başarısını etkileyen çevresel ve fiziksel durumların var olduğunu söyleyebiliriz. Bu maddelerden biri de öğrencinin seviyesine uygun, beğenisini ve ilgisini attırabilecek, uygun repertuar seçimidir.

Birgül ve Nacakcı (2017) güzel sanatlar lisesi viyola eğitiminde kullanılan repertuvara yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerinin yer aldığı çalışmalarında; öğretmenlerin viyola eğitiminde uygulanacak repertuara yönelik görüşlerinde, öğrencilerinde taleplerini dikkate alarak, viyola repertuarında daha çok melodik ezgiler, popüler eserler, Türk müziği eserleri, film müzikleri gibi öğrencilerin ezgisel anlamda icra etmekten hoşlanacakları eserlerin repertuarda olmasının öğrencilerin çalgısını severek mevcut viyola eğitime katkı sağlayacağı hususunda ortak yargıya vardıklarını tespit etmişlerdir.

Camp (1992) ve Apfelstdt (2000), uygun repertuar seçiminde becerinin, fiziksel yeterliliğin, müziksel ilginin, pedagojik değerlerin ve öğrencilerin duygusal olgunluğunun dikkatli bir şekilde dengelenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. (Akt. Ertem, 2011, s. 648). Bulut (2008) ise, öğrencinin algısındaki teknik ve müziksel becerilerinin geliştirmeye yönelik oluşturulacak repertuarın ve bu repertuvarın seçilecek eserlerin önemli olduğunu vurgulamış; önemli olma sebebi olarak da, öğrencilerin istenilen davranışları kazanabilmelerinde, verilen eserleri icra etmeleri yoluyla gerçekleşeceğini belirtmişlerdir. Ertem’e göre (2011), farklı stillerdeki eserleri çalmanın ve bu eserleri tanımanın, müzisyenlikle ilgili becerileri kazanmak ve geliştirmek için seçilen repertuarın önemli olduğu; Dicle’ye göre (1994), çalgı (viyolonsel) eğitimini gerçekleştirilmesinde yararlanılan repertuar içerisinde, farklı

dönemlere ait eserlerin yanında ulusal kökenli müziklerden oluşan eserlerin de yer alması gerektiği vurgulanmış, bu durumun öğrencilerin hem ulusal kültürlerini oluşturan türden ezgileri daha istekli çalarak çalgıyı sevmelerini hem de kendi müzik kültürlerini tanımalarını sağlayacağı belirtilmiştir (Akt. Kaya vd. 2010, s. 67). Yapılan araştırmaların sonucunda görülüyor ki, öğrenciye kazandırılması istenen teknik bilgi ve becerinin, çalgı motivasyonu, sahne performansı gibi özelliklerin, öğrencinin bireysel gelişimine katkı sağlayabilecek müziklerden oluşan bir repertuvar oluşumu ile mümkün olabileceği öngörülmektedir.

Çalgı eğitiminin söz konusu amaçlarına ulaşabilmek için çağın gerekliliklerine uygun, öğrencilerin ilgi ve beklentilerini karşılayabilecek nitelikli bir Viyola öğretim programının tasarlanması söz konusu olmuştur. Türkiye’de 2017-2018 yılında yapılan genel müfredat değişikliği ile öğretim programları yeniden güncellenmiş, ders kitapları, yıllık planlar bu müfredata yönelik geliştirilmiştir. Günümüzde, genel olarak öğretim programlarının değişmesi ile birlikte çalgı eğitimine yönelik çalışmalar ve araştırmalar da yapılmaktadır. Çalgı eğitime etüt, egzersiz kitabı, geniş müzik dağarcığından oluşan metotlar ve bunun gibi etkenler araştırmacıların çalışma konuları arasında yer almaktadır.

Okay (2005), araştırmasında, Viyola öğretmenlerinin Bakanlık tarafından hazırlanmış viyola öğretim programının yeterliliği hakkındaki görüşleri konusunda, öğretmenlerin yürürlükte olan viyola öğretim programını yetersiz bulduklarını belirtmiştir.

Ercan (1999, s. 241), çalgı eğitimcilerinin, öğrencilerin çalgı çalma veya öğrenme yeteneğini, gelişimini ve yaratıcılığını anlamada ilk dersten başlayarak sürekli gözlem yoluyla ayrıntılı bilgi edinmeyi amaçlaması gerektiğini vurgulamıştır. Her öğrenciyi dikkatli bir şekilde gözlemleyen bir eğitimcinin, öğrencisine uygun repertuarı kazandırması beklenmektedir. Tuncer’e göre eğitimcinin repertuar seçiminde, tek yönlü bir gelişimi önlemek adına farklı türde ve çok amaçlı eserler önererek öğrenciye tüm dönemlerin ve stillerin tanıtılması gerektiği vurgulanmıştır.

Nacakcı (2004), Türk halk ezgilerine dayalı etütler ve bu türde viyola eğitimine uygun eserler düzenlenmesinin öğrencilere, halk ezgilerindeki ritmik ve duygusal yapıyı kavraması, seslendirme ve yorumlama yetilerinin geliştirmesi, çalgılarını meslek yaşantılarında daha verimli kullanabilmeleri konusunda katkı sağlayacağını belirtmiştir.

Nacakcı, Çiftçi ve Özdemir (2011), Müzik öğretmenliği programında uygulanan viyola eğitiminde teknik düzeylere göre sınıflandırılmış repertuvar modelinin her sınıf düzeyine uygun baraj eserlerinin belirlenmesine yardımcı olacağını öğrenci performanslarının adil ve objektif değerlendirilebileceğini ayrıca benzer çalışmalar yapılarak ülkemizde viyola eğitimine yönelik repertuvarın gelişmesine katkı sağlayacağını vurgulamıştır.

Özdemir (2017), müzik eğitimi sürecinde şarkı öğretimi uygulamalarında popüler müzik örneklerinden yararlanılması öğrencilerin derse karşı olan tutumlarını olumlu yönde etkilediğinden, öğretim programlarında ve ders kitaplarında popüler müzik örneklerine daha fazla yer verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Aydar'a göre (2014) 21. yüzyıl itibariyle adı ve anlamı değişen popüler müzik, ekonomi kültüründe var oluş aşamalarında stratejilerini değiştirmiş, kendini tüketim boyutunda var ederek, kitlelerin talebine adanmıştır. Bu anlamda kitle müziği diye adlandırılan popüler müzik için bu kavram bu müziğin geldiği uç noktadır. Burada tüketim olgusu ön planda olmaktadır. Çünkü tükenen kitlelerin yaşamında sergilenen popüler müzik, tüketilmek doğrultusunda farklı yapı ve anlamlarla boyut kazanmıştır.

Yapılan araştırmalardan da anlaşılacağı üzere popüler müzik; günümüzde müzik kültürü anlayışının değişimine ve gelişimine etki etmekte uluslararası popüler müzik etkileşiminin ilerlemesini sağlamaktadır.

Bugün ortaöğretim kurumlarında uygulanmakta olan müzik dersi müfredatını ve Güzel Sanatlar Lisesi için hazırlanmış olan öğretim programını incelediğimizde farklı müzik türlerine (Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, Pop Müzik...) yer verildiğini görüyoruz. Bu bağlamda popüler müzik kavramı aynı zamanda eğitim kurumlarında ve kaynaklarında yer almaya başlamış, eğitimcilerin ve özellikle genç kesimlerin ilgi odağı olmuş, buna bağlı olarak araştırmalara konu olarak gündemde yerini almıştır.

Birgül ve Nacakcı (2017) Güzel Sanatlar Lisesi viyola eğitiminde kullanılan repertuvara yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerinin yer aldığı çalışmaların da, öğretmenlerin viyola eğitiminde uygulanacak repertuvara yönelik görüşlerin de, öğrencilerin de taleplerini dikkate alarak, viyola repertuvarında daha çok melodik ezgiler, popüler eserler, Türk müziği eserleri, film müzikleri gibi öğrencilerin ezgisel anlamda icra etmekten hoşlanacakları eserlerin repertuvarında olmasının öğrencilerin

çalgısını severek mevcut viyola eğitimine katkı sağlayacağı hususunda ortak yargıya vardıklarını tespit etmişlerdir.

Green (1999), ulusal eğitim müfredatı içinde popüler müziklerin müzik derslerine dahil edilmesinin öğretmen ve öğrenciler arasındaki birçok engeli ortadan kaldırdığını belirtmiştir. Dunbar Hall & Wemyss (2000), müzik eğitiminde popüler müziğe yer verilmesini hem öğrenme ve öğretme süreci bakımından itici bir güç hem de müzik eğitiminin gelişmesi için araç olarak görmektedir. Green (2006), müzik derslerine popüler müzik dahil edilince, öğrencilerin müziğin toplumsal tabulardan neredeyse kurtulmuş doğal bir yönü üzerinde durduklarını, müziği kendi tasvirleri ile süslediklerini ve kaliteli bir müzik deneyimi yaşadıklarını belirtmiştir.

Birgül ve Nacakcı (2017), Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğrencilerine yönelik yapılan araştırmaları doğrultusunda, öğrenci ve öğretmenlerin, viyola eğitimine yönelik repertuarı yeterli bulmadıklarını ve viyola eğitiminde kullanılan repertuarda popüler müziklerin olmamasını bir eksik olarak gördüklerini belirtmişler; popüler müzik eserlerinin viyola eğitiminde uygulanan mevcut yöntemlere destek olarak kullanılmasının öğrencilerin beklentilerini karşılayabileceği ve dersteki başarıları arttırabileceğini vurgulamışlardır.

Ülkemizde yapılan literatür taramasında viyola eğitimine yönelik repertuarla ilgili bazı çalışmalara rastlanmıştır. Türk Halk Müziği eserlerinin viyola eğitiminde kullanılabilirliği üzerine bir araştırma (Nacakcı, 2004), müzik öğretimi programında uygulanan viyola eğitiminde teknik düzeylere göre sınıflandırılmış repertuar modeli (Nacakcı, Çiftçi ve Özdemir, 2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitimine Yönelik Repertuar Kazanım Durumlarının İncelenmesi (Kurtaslan, 2014) ile ilgili çalışmalar bulunurken viyola eğitiminde popüler müziklerin kullanımına yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Buradan hareketle viyola eğitiminde popüler müzik dağarcığından yararlanılmasının öğrenci başarılarına olan etkisinin araştırılması, viyola eğitimine yönelik popüler müzik repertuarının oluşturulması ve bu konularda öğrenci ve öğreticilerin görüşlerinin değerlendirileceği bir araştırma yapılmasının gerekliliği hissedilmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar Lisesi Viyola Eğitimi dersinde popüler müzikler kullanılmasının öğrencinin akademik başarısına etkisi var mıdır?

1.2.1. Alt problemler. Bu çalışmada aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

1. Viyola eğitimi için düzenlenmiş popüler müziklerin, öğrencilerin teknik boyuttaki gelişimine etkisi var mıdır?
2. Viyola eğitimi için düzenlenmiş popüler müziklerin, öğrencilerin müzikal boyuttaki gelişimine etkisi var mıdır?
3. Viyola eğitimi için düzenlenmiş popüler müziklerin, öğrencilerin genel anlamda çalgı performanslarının gelişimine etkisi var mıdır?
4. Düzenlenen popüler müzik repertuarına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?
5. Düzenlenen popüler müzik repertuarına yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, viyola eğitiminde kullanılan yöntem ve metotlara ilaveten, öğrencilerin çalgılarına olan ilgilerini ve akademik başarılarını arttırabilmeleri, çalgılarını güncel hayatta etkili ve verimli kullanabilmeleri için, viyola eğitimine uyarlanmış popüler müzik dağarcığından yararlanarak başlangıçtan itibaren viyola eğitimine katkıda bulunmak ve desteklemek amaçlanmıştır.

Araştırmanın alt amaçlarından biri de viyola eğitiminde popüler müzik dağarcığının kullanılmasına yönelik görüş ve önerilerden yararlanarak, viyola eğitiminde kullanılabilecek bir repertuar oluşumuna katkı sağlamaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Güzel Sanatlar Liseleri'nde uygulanan viyola eğitimine destek olmak amacıyla, öğrencilerin ilgi duydukları popüler müzik eserlerinin her sınıf düzeyi için ayrı ayrı hazırlanması, öğrenci seviyelerine göre sınıflandırılması, öğrencilerin

çalgılarına yönelik ilgilerinin ve duygusal bağlarının arttırılmasına yönelik çözüm önerilerinin sunulabilmesi bakımından önemlidir.

Ayrıca araştırmanın Güzel Sanatlar Lisesi dersinde ana çalgısı viyola olan öğrencilere yapılan deneysel uygulama ile viyola derslerine yeni bir bakış açısı getirmesi beklenmektedir.

1.5. Sayıtlar

Bu araştırmanın temel sayıtları şunlardır:

-Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümü viyola eğitiminde yarıyıl sonu sınavlarında belli bir performans ölçümü yapılmaktadır. Araştırma repertuarını oluşturmak için görüşlerine başvuru edilen eğitimciler, gerçek görüşlerini yansıtmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırmanın evreni en az dört yıllık eğitim – öğretim geçmişine sahip olma ve en az bir viyola öğretim elemanı bulunma özelliğini taşıyan Güzel Sanatlar Liseleri ile sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın örneklemini tesadüfi yöntemle belirlenen Güzel Sanatlar Liselerinin müzik bölümünde 2015-2016, 2016-2017 eğitim öğretim yıllarında viyola eğitimi alan viyola öğrencileri ve öğretmenlerini kapsamaktadır. Araştırma viyola eğitiminin yarıyıl sonu ölçme sınavı ile sınırlı tutulmuştur.

- Bu araştırma Güzel Sanatlar Lisesi viyola eğitiminin başlangıç düzeyi temel alınarak planlanmıştır.
- Bu araştırma ülkemizin çeşitli bölgelerinde bulunan 7 güzel sanatlar lisesi ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Geleneksel Yönteme Dayalı Öğretim Programı: Literatürde yer alan geleneksel viyola öğretim yöntemleri ve viyola eğitimi uzmanlarının görüşlerine dayalı olarak oluşturulan viyola öğretim programıdır (Viyola Öğretim Programı, 2016).

Türk Halk Müziği: Tarih içinde kendi köklü geleneğini oluşturarak halkımızın duygu ve düşüncelerini dile getiren geleneksel müzik türü. Kırsal kökenlidir ve din dışı özelliğindedir. Yalın, açık, içtenlikli bir ifadeyle toplumun genel, ortak anlayışını, yaşam ve beğeni biçimini, umutlarını, özlemini temsil eder (Say, 2002, s. 542).

Popüler Müzik: Geniş kitleler tarafından benimsenen; yaygın olan anlamındaki “popüler” sözcüğünün kısaltılmış şekliyle nitelenen müzik türüdür. İngilizce popüler: “yaygın ve güncel”. Anlamı bakımından terim, “eğlence müziğini” niteler. Müzikte “eğlence” ögesi, aslında bütün çağlarda, bütün ülkelerde yer almıştır. Çağımızda da “eğlence” amacının ağırlık kazandığı yaygın müzik türüne “popüler” ya da “pop” denmektedir (Say, 2002, s. 433).

Türk Sanat Müziği: Tarih içinde kendi köklü geleneğini oluşturarak halkın duygu ve düşüncelerini dile getiren geleneksel müzik türüdür (Say, 2009, s. 542).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde araştırmanın konusu ile ilgili literatür bilgisi taranarak araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur.

2.1.1. Müzik ve müzik eğitimi. Toplulukların etkileşimini ve toplumsal özelliklerin tanınmasını sağlayan en etkili kültürel olgu müziktir. Müziğin insana özgü olması üreticisinin insan olmasından değil, konusunun insan duygu ve düşüncelerinden olmasıdır. Çünkü toplumun yapı taşı olan insan, sevinç, hüzn, heyecan vb. duygu ve düşüncesini müziğin ifade zenginliğini kullanarak, yeri geldiğinde bir türkü ile dillendirmiş, yeri geldiğinde çalgısı ile seslendirmiş, bazen de bir oyun vasıtası ile anlatmıştır (Bulut ve Kılınç, 2014).

Müziğin insan yaşamındaki önemi, yaşamının değişik boyutlarındaki çok yönlü bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerinin, düzenli, sağlıklı, etkili, verimli ve yararlı bir biçimde gerçekleşmesini sağlayıcı müziksel öğrenme- öğretme etkinliklerini ve bunlara ilişkin düzenlemeleri kapsadığı için daha çok önem kazanmaktadır (Uçan, 1997).

Uçan (1997, akt. Bulut ve Kılınç, 2014) müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklendiğini belirtmiştir. Ayrıca müzik eğitimi programları oluşturulurken ve uygulanırken çocuğun müziksel gelişim özelliklerinin iyi bilinmesi, yeterince göz önünde bulundurulması ve iyi izlenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu programlar içerisinde en kapsamlı ve en üst düzeyde müzik eğitim türü, eğitim verilen yaş grupları, eğitimin süresi, müzik eğitiminin devamlılığını sağlaması yönleri ile mesleki müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi; bireylere müziği erken yaşlarda meslek olarak seçebilme imkanı vermekte ve müzik

kültürünün, müzikal ve kültürel değer taşıyan davranışlarını erken yaşlarda öğrencilere aktarımını sağlamaktır.

2.1.2. Çalgı eğitimi. Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin önemli bir boyutudur. Çalgı eğitimi yoluyla bireylerin, yetenekleri gelişir, müzikle ilgili bilgileri zenginleşir ve müzik beğenileri yüksek düzeye ulaşır (Tanrıverdi, 1997).

Uçan'ın (2006, akt. Kurtaslan, 2014) keman eğitimi tanımından yola çıkarak, çalgı eğitimi; çalgı öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturdukları toplulukların devinışsel, bilişsel ve duygusal davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişiklikler oluşturma, bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma süreci olarak tanımlanabilir. Bir başka görüğe göre çalgı eğitimi, karmaşık ve güç birçok teknik ve müziksel becerilerin öğrenilmesi ve davranış biçimine dönüştürülmesi gereken bir eğitim süreci olarak tanımlanmaktadır (Çilden, 2006, s. 542). Ertem'in (2011, s. 646) piyano eğitiminin temel amaçları çalgı eğitiminin temel amaçları olarak düzenlendiğinde, çalgı eğitiminin temel amacı, "Sağlam bir teknikle birlikte öğrencinin müziksel gelişimini sağlamaktır." denilebilir. Bu amaçlar doğrultusunda öğrenciye yeni davranış ve becerilerin kazandırılıp geliştirilmesinde izlenecek yolları belirlerken çalgının teknik olanaklarına göre oluşturulmuş çalgı metotları, eser, etüt ve egzersizleri kapsayan çalgı repertuarı büyük önem taşımaktadır (Özçimen vd. 2012, s. 186).

2.1.3. Çalgı eğitimi viyola dersi öğretim programı. Müzik insanın gelişimine katkı sağlaması yönüyle ele alındığında eğitimin bir aracı olarak görülmekte ve müziksel olmayan bir amacı gerçekleştirmektedir. Müzik yapan- yaratan insanda estetik bir yaşantının oluşması ise müziğin kendisini bir amaç haline getirmektedir. Bu bağlamda müzik, hem müziksel hem de müziksel olmayan amaçları gerçekleştirmek için programlarda yer almaktadır (Göğüş, 2008, akt. Bulut ve Gülsoy, 2016, s. 308).

Çalgı eğitiminde öğrenme, kişinin yeteneklerine, onun biyolojik ve kültürel gelişmişliğine, müziğe ve çalgıya karşı olan ilgisine, öğrenme ortamının durumuna bağlı olabilmektedir. Her öğrencinin çalgıya ve müziğe olan yatkınlığı farklı olabileceği için, Viyola Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar farklı bilişsel

ve psikomotor beceriyi vurgulayacak şekilde yapılandırılmış, konular öğrencilerde müzik bilinci oluşturacak nitelikte tasarlanmıştır. Programda bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiştir. Programda yer alan bilgi, beceri ve değerlerin öğrencilere kazandırılabilmesi için aktif öğrenme yöntemlerinin ve öğretim etkinliklerinin kullanımı gerekmektedir. (Viyola Öğretim Programı, 2016).

Viyola dersi öğretim programına ilişkin yer alan açıklamalarda programın hazırlanması aşamasında öğrencilerin özellikle çalgılarıyla duygusal anlamda bütünleşmeleri, belleklerini geliştirmeleri, seslendirme ve yorumlama yetilerini geliştirmeleri, Türk ve dünya müziğini tanıma amaçları yer almaktadır.

Dinleme çalışmalarında, öğrencilerin eserlerin müziksel ve dönem özellikleri, seslendirme yorumlama özelliklerini dikkate alarak fikir edinmeleri sağlanmalıdır. Bu programda öğrencilerin yaş grupları da dikkate alınarak popüler müziklerden yararlanılması düşünülmüştür. Dolayısıyla öğretmen, öğrencilerin taleplerini ve program kazanımlarını gözeterek farklı türlerdeki eserlerden yararlanabilir (Viyola Öğretim Programı, 2016).

2.1.4. Popüler müzik. Her dönemin kendine özgü toplumsal izleri vardır. Dönemin onu yaşayan topluluklara bırakmış olduğu bu izleri bir önceki dönemin bir sonraki dönemden ayırt edilebilmesine, bu iki dönem arasında bir farklılığın olduğunu göstermeye yarayan bulgulardır. Popüler müzik de işte böyle bir dönemin ürünü olarak karşımıza çıkmaktadır (Sevim ve Gülerüz, 2012, s. 201). Popüler müziğin özenli olarak çalışılması müzik yapma pratiğini geliştirmeye ve elitizmi ortadan kaldırmaya yardımcı olarak, müzik yapma ruhuna kesinlikle aykırı olmayanyararlı bir amaca hizmet eder (Blacking, 1981, akt. Özdemir ve Çiftçi, 2017).

Solmaz (2009), müzik eğitiminde ders programlarıyla, öğrencilerimizin müziği yaşayışları arasındaki farkın gün geçtikçe açıldığını, bu durumun öğrenci ve okul arasında anlamsal bir boşluk yaratıldığını belirtmiştir. Bu farklılıkların giderilmesi için Türk eğitim müziğinde popüler müzik yapılarının da kullanılması öğrencilerin müzik dersine karşı daha olumlu yaklaşımlar geliştirmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir, ancak popüler kültürün getirdiği toplumsal yaşamdaki yozlaşma ile eğitim müziğinin hedeflerini örtüşmesi kesinlikle beklenemez. Popüler, kelime anlamı olarak; herkes tarafından bilinen, tanınan, sevilen anlamında kullanılmaktadır.

Avrupa’da ve Amerika’da pop müzik terimi bu anlam altında kendisini bulmuş ve gerçek anlamda kullanılarak geleneksel müziklerden, çalgıları ve seslendirmedeki farklılığı ile belirlenmiş kalıplara oturmuştur (Özeren, 2005, akt. Özdemir ve Yıldız, 2017).

Popüler müzik kavramını; bireyden tüm insanlığa, bulunduğumuz andan tüm zamanlara kadar genişletebiliriz. Hiç popüler olmayan bir müzik parçası, medya desteği ile bir anda tüm dünyanın ilgi odağı haline gelebilir ve medyanın ilgisini azaltması popüler bir eserin popülaritesini azaltabilir (Özeren, 2005).

2.2. İlgili Araştırmalar

Nacakcı (2000), Türk Halk Müziği eserlerinin ‘Viyola Eğitiminde Kullanılabilirliği’ isimli çalışmasında; Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Ana Bilim Dalı’nda sekiz yarıyıllık bir süreçte uygulanan viyola eğitimine katkı sağlamak amacı yer almaktadır.

Bu araştırma, viyola eğitiminde bulunan mevcut yöntemlere destek vermek üzere, öğrencilerin ilgi ve başarılarını artırmaya yönelik hazırlanmış bu eserlerin, viyola eğitiminde uygulanabilir olması sonucuna varılmıştır.

Nacakcı, Çiftçi ve Özdemir’in (2011), Müzik Öğretmenliği Programı’nda uygulanan ‘Viyola Eğitiminde Teknik Düzeylerine Göre Sınıflandırılmış Repertuvar Modeli’ isimli araştırmalarında; Müzik Öğretmenliği Programı’nda uygulanan viyola eğitimindeki evrensel nitelikleri, eserleri teknik ve evrensel boyutta sınıflandırarak farklı seviyelerdeki öğrencilere yönelik eser seçimlerinde katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Bulut ve Kılınç (2014), tarafından yapılan çalışmada GSL viyola öğretmenlerinin 9. sınıf viyola öğretim programında yer alan Türk müziği konularına yönelik görüşlerinin tespit edilmesi ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda mevcut durumda yaşanan sorunların giderilmesine yönelik çözüm önerisi geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Kurtaslan (2014), “Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitimine Yönelik Repertuvar Kazanım Durumlarının İncelenmesi” başlıklı çalışmasında, müzik öğretmeni adaylarının repertuvar oluşturma durumları ile ilgili nicel ve nitel bir araştırma yapılmıştır.

Müzik öğretmeni adaylarının, bireysel çalgı eğitimi aldığı öğretim elemanlarının repertuarında da kullanabilecekleri bir repertuar oluşturabilecekleri sonucu yer almaktadır.

Nacakcı ve Birgül (2017) araştırmasında, Güzel Sanatlar Lisesi viyola eğitiminde kullanılan repertuvara yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmada viyola eğitiminde kullanılan repertuarda popüler müzik eserlerinin olmamasının bir eksik olarak görüldüğünü tespit etmişlerdir. Ayrıca popüler müzik eserlerinin viyola eğitiminde kullanılan mevcut yöntemle destek olarak kullanılmasının öğrencilerin bireysel performans gelişimine katkı sağlayabileceği düşüncesi belirtilmiştir.

Özdemir ve Yıldız (2017) Şarkı öğretiminde popüler müzik eserlerinin kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Yapılan araştırmada popüler müzik tarzında eşlik kullanıldığında müzik dersinde şarkı öğretiminde hedeflenen kazanımlara daha kolay ulaşılabildiği tespit edilmiştir.

Gregory & Gooding (2013, akt. Özdemir ve Çiftçi, 2017), müzik eğitiminde popüler müziklerin kullanılmasının öğrencilerin dikkatini çekeceğini ve öğrencilerin katılımını arttıracak güçlü bir motivasyon aracı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Piji Küçük (2014), müzik öğretmeni adaylarının görüşlerine dayanarak müzik derslerinde çalışılan repertuarın, bilinen parçaların dışında güncel, popüler okul müziği örneklerini de kapsamı gerektiğini ifade etmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi denklik durumları, deneysel uygulama süreci, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt bölümleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışma, betimsel araştırma olup, çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Bu araştırmanın yürütülmesinde deney - kontrol gruplu karışık deneysel desen kullanılmıştır. Karışık desenlerde, bağımlı değişken üzerinde etkisi incelenen en az iki bağımsız değişken vardır. Bunlardan biri farklı deneysel işlem koşullarını, diğeri ise deneklerin farklı zamanlardaki tekrarlı ölçümlerini tanımlar. Tekrarlı ölçümler, eşleşmiş gruplar kullanılarak elde edilebileceği gibi genelde uygulandığı üzere tüm koşulların aynı deneklere uygulanmasıyla da elde edilebilir (Büyüköztürk, 2016, s. 215).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'nin farklı bölgelerinde bulunan Antalya GSL, Burdur GSL, Isparta GSL, Denizli GSL, Kütahya GSL, Niğde GSL, Van GSL ve bu liselerde en az bir yıllık öğrenim gören, ana çalgısı viyola olan toplam 46 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada Güzel Sanatlar Liseleri'nde öğrenim gören bireysel çalgı viyola öğrencilerinin yeterli sayıda olmaması ve bu durumda yapılacak deneysel çalışmada değerlendirme yapılmasına olumsuz etkisi olabileceğinden hareketle, bu çalışmada her okulda deney ve kontrol grubu oluşturulmuş, sonra bütün okullardaki öğrenciler yine iki grup altında birleştirilip istatistiksel işlemleri yapılmıştır.

3.3. Deney ve Kontrol Gruplarının Uygulama Öncesi Denklik Durumları

Deneysel çalışmada, 7 ayrı okulda kullanılacak deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi başarı düzeylerinin birbirine denk olması araştırmanın sağlıklı yürütülebilmesi bakımından önemlidir. Bu nedenle gruplar belirlenirken ders öğretmenlerinin görüşleri alınmış, seviyeleri birbirine yakın olan şubeler belirlenerek rastgele seçilmiştir. Araştırmada her iki grubun başarı düzeyini tespit etmek amacıyla 2 eser seçilmiştir. Daha sonra seçilen eser öğrencilere çaldırılarak, belirlenen performans ölçme aracıyla ölçümler yapılmış, ölçme aracından alınan puanlar neticesine göre her iki grup dengeli şekilde rastgele dağıtılmıştır. Sonra seçilen gruplar arasında anlamlı bir fark olup olmadığı istatistiksel olarak araştırılmıştır. Bu bilgiler doğrultusunda çalışmada kullanılacak grupların denklik durumları okullara göre ayrı ayrı sunulmuştur.

Tablo 1.

Deney- Kontrol Gruplarına Ait Denklik Testi Sonuçları

Denklik Başarı Testi	Grup	N	X	Ss	Sd	T	P
	Deney	23	40,04	11,63	44	-,358	,722
	Kontrol	23	41,28	11,84			

Tablo 1 incelendiğinde deney grubunun başarı testi aritmetik ortalaması $\bar{x}=40,04$ kontrol grubunun başarı testi aritmetik ortalaması $\bar{x}=41,28$ olarak hesaplanmıştır. Her iki ölçüm puanlarının karşılaştırılmasında [$t(44) = -,358 ; p > .05$] önermesi dikkate alınarak iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Buna göre, başlangıç aşamasında her iki grubun başarı düzeylerinin eşit olduğu söylenebilir.

3.4. Deneysel Uygulama Süreci

Uygulama aşamasında deney ve kontrol gruplarının akademik başarı düzeylerini belirlemek ve denkliklerini sağlamak üzere, yaylı çalgılar için geliştirilmiş ölçme aracı kullanılmıştır. Deneysel uygulama aşamasında deney ve kontrol gruplarına 8 haftalık bir süreç verilmiştir. Bu süreçte kontrol grubundaki öğrenciler süregelen çalışmalarına devam ederken, deney grubundaki öğrenciler geleneksel viyola eğitiminin yanında, popüler müzik dağarcığı ile desteklenmiş viyola eğitimlerini sürdürmüşlerdir. Çalışma sürecinin sonunda öğrenciler uygulama öncesinde olduğu gibi ölçme aracı kullanılarak son test ile değerlendirmeye tutulmuştur.

3.5. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın 1. 2. ve 3. alt problemlerinde; öğrencilerin müzikal, teknik ve genel anlamdaki gelişimlerini tespit etmeye yönelik performans ölçme aracından yararlanılmıştır. Dalkıran (2008) tarafından geliştirilen “Bireysel Çalgı Eğitimi Keman Dersi Performans Ölçme Aracı”nın, performansının ölçülmesine ilişkin varyansın %70,54’ünü açıkladığı, Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısının ise, 0.87 olduğu görülmüştür.

Araştırmacıların daha önce yapmış oldukları çalışmalarda öğrencilerin çalgıları ile çalmak istedikleri THM, TSM, Pop Müzik, Film Müzikleri, Klasik Müzik, Yabancı Pop Müzik türündeki eserler tespit edilmiştir. Bu bağlamda bu araştırmanın uygulama safhasında öğrencilerin beğenilerinden hareketle toplam 58 uygulama eseri belirlenmiştir. Belirlenen eserler uzman görüşleri doğrultusunda viyola öğretim programında yer alan kazanımlarla eşleştirilerek öğrencilere uygulanmıştır.

Tablo 2.

Uygulama Sürecinde Kullanılan Örnek Eserler

No	Eserler	Kazanımlar
1	Rüzgar	Uzatma Bağı, Yayın farklı bölümleri
2	Gün Ağarınca Boynum Bükülür	Uşşak makamı dizi ve eserler çalar
3	Bülbülüm Altın Kafeste	Türk müziği türlerinden örnek eserler çalar
4	Pirates of the Caribbean	3. pozisyon kullanımı, farklı yay teknikleri
5	Games of Thorns	Viyolada anlam ifadeleri, uzatma bağı, çift ses çalma
6	Blurred Lines	Popüler müzik türlerine ait eserler çalar
7	Nihavent Longa	Nihavent makamı dizi ve eserlerini çalar
8	Rasputin	Do diyez minör ve mi majör tonda eserler seslendir
9	Titanik	Uzatma bağı, eşlikli çalma, yayın farklı bölümleri
10	Pervane	1. ve 3. Pozisyon çalma, legato ve detaşe yay tekniği

Tablo 2’de uygulama sürecinde kullanılmak üzere hazırlanmış olan dağarcıktan örnek eserlere yer verilmiştir.

Araştırmanın 4. ve 5. alt probleminde öğrenci ve öğretmen görüşlerini almak için “Yarı Yapılandırılmış Görüş Alma Formu” kullanılmıştır. Bu tür görüşme tekniği ile yapılacak tüm görüşmelerde kullanılmak üzere sorular hazırlanmaktadır. Bu sorular görüşülecek olan kişilere aynı sırayla sorulur, ancak görüşülen kişinin görüşme sırasında soruları istediği genişlikte yanıtlamasına izin verilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Yarı yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilen veriler ile taslak kod listesi oluşturulmuştur. Elde edilen veriler anlamlı birimler halinde sınıflandırılmıştır.

3.6. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın genel amacı ve ana problemi çerçevesinde oluşturulan alt problemlere ilişkin toplanan veriler bilgisayara aktarılarak istatistiksel çözümler için SPSS 22.0 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise, .05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama, Mann Whitney U, istatistiksel analiz modellerinden yararlanılmıştır.

Araştırmada alt problemlerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel teknikler şunlardır:

Birinci, ikinci ve üçüncü alt problemde; ön test- son test aşamasında uygulanan performans lme aracından elde edilen verilerin birbiriyle anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini analiz eden Mann Whitney U- testi ile çözümlenmiştir.

Araştırmanın dördüncü ve beşinci alt problemde; araştırmaya katılan öğrencilerden ve ders öğretmenlerinden görüş alma formu ile elde edilen nitel verileri özmllemek için içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi, insan davranışlarını ve doğasını belirleme üzerinde doğrudan olmayan yollarla çalışmaya imkan tanıyan bir tekniktir. İçerik analizi özellikle sosyal bilimler alanında sıklıkla kullanılan en önemli tekniklerden biridir. İçerik analizi belirli kuralara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk, 2016, s. 250). Analiz neticesinde kodlanan veriler SPSS paket programında çözümlenerek frekans (f) ve yüzde (%) değerleri elde edilmiştir. Öğrenci ve ğretmen görüşlerinden elde edilen verilen bir kısmı hiçbir değişiklik yapılmadan örnek olarak sunulmuştur.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma sonunda toplanan nicel ve nitel verilerin istatistiksel analiziyle elde edilen bulgular ve onlara ilişkin yorumlara yer verilmiştir. Bulgular araştırmanın alt problemlerine göre önce tablolar halinde verilmiş, sonra sözel olarak açıklanmış ve yorumlanmıştır.

4.1. Viyola Eğitimi İçin Düzenlenmiş Popüler Müziklerin, Öğrencilerin Teknik Boyuttaki Gelişimine Etkisi Var Mıdır?

Araştırmanın birinci alt probleminde, Güzel Sanatlar Liseleri'nde viyola eğitimi alan deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin bireysel performans ölçme aracından elde edilen verilerin Mann Whitney U- testi ile yapılan analizleri sunulmuştur. Buna göre, hedef davranışa yönelik elde edilen bulgular tek tek yorumlanmıştır.

Tablo 3.

Popüler Müziklerin Öğrencilerin Teknik Boyuttaki Gelişimine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçlarının Deney- Kontrol Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Güzel Sanatlar Liseleri		Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	P
	Deney Grubu		23	28, 17	648, 00	,018*
	Kontrol Grubu		23	18, 83	433, 00	

*p<.05

Tablo 3'den anlaşılacağı üzere P değeri ve sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu bulgu, deney grubunda popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik uygulanan sürecin, öğrencilerin

teknik boyuttaki gelişimine katkı sağlamada kontrol grubunda uygulanan sürece göre daha etkili olduğunu göstermektedir. Bulguların güzel sanatlar liselerindeki deney grupları lehine anlamlı çıkması, söz konusu davranışın kazandırılmasında, deney grubunda kullanılan popüler müzik repertuarının kullanılmasının öğrencilerin teknik boyuttaki gelişimlerine katkı sağladığı söylenebilir. Oluşan bu farkın öğrencilerin popüler müziklere duydukları ilgiden dolayı çalgılarına daha fazla zaman ayırdıklarından kaynaklandığı söylenebilir.

4.2. Viyola Eğitimi İçin Düzenlenmiş Popüler Müziklerin, Öğrencilerin Müzikal Boyuttaki Gelişimine Etkisi Var mıdır?

Araştırmanın ikinci alt probleminde, güzel sanatlar liselerinde viyola eğitimi alan deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin bireysel performans ölçme aracından elde edilen verilerin Mann Whitney U- testi ile yapılan analizleri sunulmuştur. Buna göre, öğrencilerin müzikal boyuttaki gelişimine yönelik elde edilen bulgular tek tek yorumlanmıştır.

Tablo 4.

Popüler Müziklerin Öğrencilerin Müzikal Boyuttaki Gelişimine Yönelik Mann Witney U Testi Sonuçlarının Deney- Kontrol Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Güzel Sanatlar Liseleri		Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	P
		Deney Grubu	23	28,09	646,00	,020
		Kontrol Grubu	23	18,91	435,00	

*p<.05

Tablo 4'den anlaşılacağı üzere p değeri ve sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu bulgu, deney grubunda popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik uygulanan sürecin, öğrencilerin müzikal boyuttaki gelişimine katkı sağlamada kontrol grubunda uygulanan sürece göre

daha etkili olduğunu göstermektedir. Oluşan bu farkın öğrencilerin popüler müziklere olan ilgi ve sevgilerinden dolayı çalgılarına daha çok çalışma saati ayırdıklarından kaynaklanabilir.

4.3. Viyola Eğitimi İçin Düzenlenmiş Popüler Müziklerin, Öğrencilerin Genel Anlamda Çalgı Performanslarının Gelişimine Etkisi Var Mıdır?

Araştırmanın üçüncü alt probleminde, Güzel Sanatlar Liseleri'nde viyola eğitimi alan deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin bireysel performans ölçme aracından elde edilen verilerin Mann Whitney U- testi ile yapılan analiz sonuçları sunulmuştur. Bu bulgulara göre, öğrencilerin genel anlamda çalgı gelişimine yönelik elde edilen veriler yorumlanmıştır.

Tablo 5.

Popüler Müziklerin Öğrencilerin Genel Anlamdaki Çalgı Gelişimine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçlarının Deney- Kontrol Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Güzel Sanatlar Liseleri	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	P
	Deney Grubu	23	28, 59	657, 50	0,10*
	Kontrol Grubu	23	18, 41	423, 50	

*p<.05

Tablo 5'den anlaşılacağı üzere p değeri ve sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu bulgu, deney grubunda popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik uygulanan sürecin, öğrencilerin genel anlamda çalgı gelişimine katkı sağlamada kontrol grubunda uygulanan süreçte göre daha etkili olduğunu göstermektedir. Oluşan bu farkın, öğrencilerin popüler müziklere duydukları ilgiden dolayı, çalgılarına daha fazla zaman ayırmaları, çalgılarına yönelik ilgilerini arttırmaları ve söz konusu dağarcığı çoğunlukla beğeni ile çalmalarından kaynaklandığı söylenebilir.

4.4. Düzenlenen Popüler Müzik Repertuvarına Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın 4. alt probleminde düzenlenen popüler müzik repertuvarına yönelik öğrenci görüşlerine cevap aranmıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmede tasarlanan sorulara alınan cevapların bazıları birebir öğrencilerin ifadelerine göre örnek amaçlı yazılmıştır. Örnek amaçlı yazılan cümleler, öğrencilerin isimlerinin verilmemesi için öğrenciler (Ö1), (Ö2) şeklinde ifade edilmiştir. Bu maksatla öğrencilere sorulan 4 açık uçlu soruya ilişkin verilerden elde edilen örnekler, bulgular ve yorumlar şöyledir:

Soru 1: Viyola eğitimi dersinde yaptığınız deneysel uygulama sürecine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

- *“Bence başarılı özellikle viyolaya yeni başlayan öğrenciler için çok faydalı olacağını düşünüyorum.” (Ö1).*
- *“Deneysel uygulamada çaldığım parçalar daha çok hoşuma gitti. Önceki parçalar sıkıcıydı ve viyolaya bağlılığımı azaltıyordu.” (Ö3).*
- *“Eserlerden dolayı pek beğenmedim. Eserler kolay olsaydı beğenirdim.” (Ö20).*
- *“Çok iyi geçti, bu tür aktivitelerin bana bilgi babında kattığı şeyler paha biçilemez. Bu yüzden bu tür aktivitelerin devamını diliyorum.” (Ö10).*
- *“Viyola için böyle bir şey yapılması bence çok güzel bir şey, zorluğu yok herkesin çalabileceği şekilde.” (Ö6).*

Tablo 6.

Öğrencilerin Birinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Olumlu Görüşler			Olumsuz Görüşler		
Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)	Yüzde (%)	Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)	Yüzde (%)
Severek çaldım.	17	54.93	Biraz zordu.	3	9.67
Güzel bir süreçti.	16	51.61	Ders saati dolayısıyla vakit ayıramadık.	2	6.5
Eğlenceli geçti.	16	51.61	Beğenmedim.	2	6.5
Daha çok teşvik etti.	7	22.58	Daha bilindik eserler olabilir.	1	3.22
Seçilen eserler çok güzel.	7	22.58			
Bu tür çalışmalar devam etmeli.	7	22.58			
Eğitsel buldum.	7	22.58			
Ritmik açıdan faydalı oldu.	2	6.5			
Bu tarzda repertuvar olmalı.	1	3.22			
Görüş belirten toplam öğrenci				N=31	

Tablo 6 ve görüş örneklerinden anlaşılacağı üzere; görüş belirten öğrenciler %54.93'ü eserleri severek çaldıklarını söylemiş, bazı öğrenciler de araştırma sürecini eğlenceli (%51.61) ve güzel bir süreç olarak değerlendirmişlerdir. Öğrenciler deneysel çalışmada uygulanan yöntemi eğitsel olması, derse çalışmaya teşvik etmesi, eserlerin güzel ve faydalı olması gibi sebeplerden dolayı olumlu görüş belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerden sadece 1 öğrenci daha bilindik eserler olması yönünde görüş belirtmiştir. Görüş belirten öğrencilerin bazıları araştırma sürecinde eserlerin zor olduğunu ve ders saati dolayısıyla yeterli vakit ayıramadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgulara göre olumsuz görüş belirten öğrencilere çok az rastlanmıştır (%6.5). Bu öğrenciler daha çok ders süresinin yetersizliği üzerinde durmuştur. Buradan hareketle araştırmaya katılan öğrencilerin, viyola eğitimi dersinde yapılan deneysel uygulama sürecine ilişkin görüşlerinin, genel olarak olumlu olduğu söylenebilir.

Soru 2: Uygulanan yöntemin size göre eksik ve eleştirilecek yönleri var mıdır? varsa bunlar nelerdir?

- “Bu konu hakkında bir düşüncem yok.” (Ö4).
- “Eksik bir kısım göremiyorum.” (Ö3).
- “Yay tekniklerinin ve nüans terimlerinin öğretimi kolaylaşmış fakat çarpma, mordan, gurbetto, tril gibi tekniklerin öğretimi yetersiz.(Ö24).
- “Evet var çünkü viyolaya yeni başlayan bir öğrenci için çok zor eserler bunlar.” (Ö20).
- “Hayır eksik bir bölümü yoktur, tam aksine eğlendirici ... Böyle eserler öğrencilere çokça ilham kaynağı veriyor.” (Ö17).

Tablo 7.

Öğrencilerin İkinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Kullanılan İfadeler	Olumlu Görüşler		Olumsuz Görüşler		
	Kullanılma Sıklığı(f)	Yüzde (%)	Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)	Yüzde (%)
Eksik ve eleştirilecek bir yönü yok.	17	54.83	Bazı eserler zor.	2	6.45
			Daha bilinen eseler olabilirdi.	2	6.45
			Süsleme teknikleri az	2	3.22
Bu konu hakkında düşüncem yok.	4	12.90	Pop müzik sevmiyorum.	1	3.22
			Batı çalgısına bu tarz yakışmıyor.	1	3.22
Görüş Belirten Toplam Öğrenci					N=31

Tablo 7 ve görüş örneklerinden anlaşılacağı üzere, görüş belirten öğrencilerin %54.83’ü uygulanan deneysel yöntemde eksik ve eleştirilecek yönlerin bulunmadığını belirtmiştir. Görüş belirten öğrencilerden %12.90’ı ise bu konu hakkında düşüncelerinin olmadığını belirtmişlerdir. Araştırmada görüş belirten 2 öğrenci süsleme tekniklerinin yetersiz olduğunu belirtmiş, sadece 1 kişi ise popüler müzik sevmediğini belirtmiştir. Buradan hareketle araştırmaya katılan öğrencilerin

çoğunlukla, uygulamanın eleştirilecek bir yönü olmadığını belirttikleri ve eserleri severek çaldıkları görülmektedir.

Soru 3: Çalmış olduğunuz popüler müzik eserleri, size göre bireysel performans gelişiminize katkı sağlamış mıdır?

- “Evet sağladı, repertuarım genişledi.” (Ö3).
- “Fark eden bir durum yok.”(Ö9).
- “Tekniğimi geliştirdiğini düşünüyorum.” (Ö21).
- “Çalabildiğim sürece daha da heveslendim.” (Ö11).
- “Kesinlikle sağlamıştır. Müziğe adım atığım en büyük paylardan bir tanesi.” (Ö14).

Tablo 8.

Öğrencilerin Üçüncü Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Kullanılan İfadeler	Olumlu Görüşler		Olumsuz Görüşler	
	Kullanılma Sıklığı(f)	Yüzde (%)	Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)
Katkı sağladığımı düşünüyorum.	21	67.74	Çok katkısı olduğunu sanmıyorum.	3
Teşvik ediyor.	13	41.93	Bazı eserleri çalamadım.	1
Çalgıma geliştirdim.	12	38.70	Eserler zordu, hayır.	1
Eğitsel buldum.	6	19.35		
Repertuarım gelişti.	5	16.12		
Tekniğimi geliştirdim.	5	16.12		
Çalgıma olan sevgim arttı.	3	9.67		
Müzik hayatımın en büyük payından biri.	1	3.22		
Görüş Belirten Toplam Öğrenci				N=31

Tablo 8 ve görüş örneklerinden anlaşılacağı üzere; görüş belirten öğrencilerin %67.74’ü popüler müzik eserlerinin bireysel performans gelişimlerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %41,93’ü derse teşvik ettiğini, %38,70’i

çalgısını geliştirdiğini, %19.35'i eğitsel bulduğunu, %16.12'si tekniğini ve repertuarını geliştirdiğini belirtmişlerdir. Olumsuz görüş belirten öğrencilerin %9,67'si popüler müziklerin bireysel performans gelişimine katkı sağladığını düşünmediğini belirtmişlerdir. Görüş belirten öğrencilerden 2 tanesi eserlerin zor olduğunu ve çalamadıklarını belirtmişlerdir. Buna göre popüler müziklerin büyük çoğunlukla öğrencilerin bireysel performans gelişimlerine katkı sağladığı düşünülebilir.

Soru 4: Popüler müzik eserlerinin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik görüşleriniz nelerdir?

- *“Bildiğimiz ve duyduğumuz eserleri çalmak çok güzel.” (Ö18).*
- *“Popüler ezgiler sayesinde arkadaşlarıma ve aileme viyola çalmakta zorlanmadım.” (Ö24).*
- *“Olumlu etki ettiğini düşünüyorum Klasik müzik eğitimi hayatıma, Popüler müzikler sosyal hayatıma katkı sağlıyor ve beni motive ediyor.” (Ö3).*
- *“Çok zor eserler olmasa daha güzel olur.” (Ö16).*
- *“Viyolaya karşı bizi teşvik ediyor, güzel etkiliyor.” (Ö6)*

Tablo 9.

Öğrencilerin Dördüncü Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Kullanılan İfadeler	Olumlu Görüşler		Kullanılan İfadeler	Olumsuz Görüşler	
	Kullanılma Sıklığı(f)	Yüzde (%)		Kullanılma Sıklığı(f)	Yüzde (%)
Güzel olur kullanılmalı.	16	51.61	Klasik müzik kullanılmalı.	2	6.5
Çalımıza teşvik ediyor.	11	35.48	Viyolaya yakıştığını düşünmüyorum.	1	3.22
Eğlenceli bir uygulama.	9	29.03	Batı çalgısına uygun değil.	1	3.22
Farklı eserler çalarız kullanılmalı.	7	22.58			
Sosyal hayatımıza katkı sağlıyor.	6	19.35			
Repertuarımıza katkı olur.	5	16.12			
Seviyeye uygun olursa kullanılmalı.	4	12.90			
Teknik donanım sağlanıp çalınabilir	1	3.22			
Görüş belirten toplam Öğrenci					N=31

Tablo 9 ve görüş örneklerinden anlaşılacağı üzere; öğrencilerden 2 kişi (%6.5) popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılması hakkında olumsuz görüş belirtmiş, 2 kişi (%6.5) klasik müzik kullanılması gerektiğine yönelik görüş belirtmiştir. Araştırmada görüş belirten öğrencilerin büyük çoğunluğu ise sosyal hayatı olumlu etkilediği, repertuvara katkı sağladığı, eğlenceli ve faydalı bir uygulama olduğu gibi sebeplerden dolayı popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik olumlu görüş belirtmişlerdir. Elde edilen bulgulara göre görüş belirten öğrencilerin büyük çoğunluğu popüler müzik eserlerinin viyola eğitiminde kullanılması yönünde olumlu görüş belirttikleri söylenebilir.

4.5. Düzenlenen Popüler Müzik Repertuvarına Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmada, GSL viyola öğretmenlerinden düzenlenen popüler müzik repertuvarına yönelik düşünceleri ve önerileri alınmak istenmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmede tasarlanan sorulara alınan cevapların bazıları birebir öğretmenlerin ifadelerine göre örnek amaçlı yazılmıştır. Örnek amaçlı yazılan cümleler, öğretmenlerin isimlerinin verilmemesi için öğretmenler (Ö1), (Ö2) şeklinde ifade edilmiştir. Bu maksatla Viyola öğretmenlerine sorulan 5 açık uçlu soruya ilişkin verilerden elde edilen örnekler, bulgular ve yorumlar şöyledir;

Soru 1: Viyola eğitimi dersinde yaptığınız deneysel uygulama sürecine ilişkin görüşleriniz nelerdir, öğrencinin bireysel performans gelişimine katkı sağlamış mıdır?

- *“Do anahtarına çevrilmiş popüler ezgiler benim için gayet iyi oldu, öğrencinin derse olan ilgisini arttırdı.” (Ö1).*
- *“Gayet başarılı bir uygulama, öğrenciler seyerek ve isteyerek dahil oldular, gayet memnunlar.” (Ö3).*
- *“Viyola eğitimi süresince öğrenci kaliteli ses arayışına girmek durumundadır. Bu ton ve ses arayışına yardımcı olduğunu düşünmekteyim.” (Ö5).*
- *“Program gayet uygulanabilir ve genişletilebilir, öğrencilerin ilgileri ve motiveleri arttı.”(Ö2).*

Tablo 10.

Öğretmenlerin Birinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Olumlu Görüşler		Olumsuz Görüşler	
Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)	Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)
Severek çaldılar.	7	Çok fazla katkısı yok.	1
Dersle olan ilgi arttı.	7	Öğrenci azdı.	1
Eserler hoşlarına gitti.	7		
İsteyerek dahil oldular.	6		
İstekli olduklarını görmüş olduk.	4		
Kitap olarak derlenmesi güzel olur.	1		
Başarılı bir dönem geçirilmekte.	1		
Derse hazırlıklı geliyor.	1		
Görüş Belirten Toplam Öğretmen			N=8

Görüş örnekleri ve tablo 10' dan anlaşılacağı üzere; Öğretmenler deneysel çalışmada kullanılan yöntemi öğrencilerin başarılı bir dönem geçirmeleri, eserleri severek çalmaları, derse karşı ilgili ve istekli olmaları gibi farklı sebeplerle olumlu görüş belirtmişlerdir. Görüş belirten eğitimcilerden 1 kişi, öğrencinin çalgı performansına yönelik katkısı olmadığını, ancak öğrencinin derse olan ilgisini artırdığını belirtmiştir. Bu bulgulardan hareketle öğretmenlerin uygulanan deneysel uygulama sürecinden çoğunlukla memnun kaldıklarını, öğrencilerin bireysel performans gelişimine pozitif katkı sağladığı yönünde olumlu görüşlerinin olduğunu söyleyebiliriz.

Soru:2 Uygulanan yöntemin size göre eksik ve eleştirilecek yönleri var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

- *"Hareketli parçalar çok sık ve fazla notadan oluşuyor. Bu tarz parçalarda notaların bağlı tekniklerle çalınması daha uygun."* (Ö4).
- *"Süsleme teknikleri olan tril, mordan, gurbetto vd. hazırlanan popüler müzik eserlerinin içerisinde yeteri kadar yer almamaktadır."* (Ö2).
- *"Herhangi bir eleştirilecek yön yok."*(Ö3).

Tablo 11.

Öğretmenlerin İkinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Olumlu Görüşler		Olumsuz Görüşler	
Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)	Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)
Eleştirilecek yön yok.	3	Bazı eserler zor.	2
		Motivasyon eksikliği yaşandı.	1
		Bazı parçalar bağlı çalınmalı.	1
		Süsleme teknikleri yetersiz.	1
Görüş Belirten Toplam Öğretmen		N=8	

Görüş örnekleri ve tablo 11’den anlaşılacağı üzere, görüş bildiren öğretmenlerden 3 kişi eksik ve eleştirilecek yönlerin bulunmadığını belirtmişlerdir. Görüşmeye katılan öğretmenlerden 2 kişi bazı eserlerin zor olması ve buna bağlı olarak motivasyon eksikliği yaşanması gibi sebeplerden dolayı olumsuz eleştiride bulunmuşlardır. Görüşmeye katılan öğretmenlerden bir tanesi süsleme tekniklerinin yetersiz olması ile ilgili eleştiride bulunmuş, bir başka öğretmen ise hareketli eserlerin bağlı olarak çalınabileceği yönünde öneri belirtmiştir. Bu bulgulardan yola çıkarak olumsuz görüş belirten öğretmenlerin, uygulanan deneysel çalışmaya yönelik eleştirilerinin olmadığını yapılan eleştirilerde ön plana çıkan etkenin daha çok eserlerin içeriği ile ilgili olduğunu söyleyebiliriz.

Soru 3: Popüler müzik eserlerinin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik görüşleriniz nelerdir?

- “Öğrencilerimiz bu tarz popüler eserleri daha önce kendi kendilerine kulaktan notasız çalıyorlardı, fakat sizin gönderdiğiniz notalarla daha doğru ve daha istekli çalmaya başladılar. Viyola eğitiminde kullanılmasında yararlı olacağını düşünüyorum.” (Ö3).
- “Zaman zaman klasik batı müziği dışında verilen diğer tarzlarda eser ve etütler öğrencilerin hoşuna gidiyor.” (Ö4).
- “Az da olsa yer almasında fayda görüyorum.” (Ö6).
- “Kesinlikle olumlu bakıyorum. MEB’in kitaplarında daha çok yer almasını umuyorum.” (Ö5).

Tablo 12.

Öğretmenlerin Üçüncü Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Olumlu Görüşler		Olumsuz Görüşler	
Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)	Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)
Derse istekli geliyorlar.	6	Teknik donanım sağlanmalı.	1
Teşvik ediyor kullanılmalı.	3		
Mutlaka kullanılmalı.	3		
Yararlı olduğunu düşünüyorum.	1		
MEB kitaplarında yer almalı.	1		
Görüş Belirten Toplam Öğretmen			N=8

Tablo 12 ve görüş örneklerinden anlaşılacağı üzere; Araştırmaya katılan öğretmenler öğrenciyi teşvik etmesi, istekli olmalarını sağlaması gibi nedenlerle yararlı olacağı yönünde olumlu görüş belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden sadece bir tanesi teknik donanım sağlanarak popüler ezgilerin kullanılabilmesi yönünde görüş belirtmiştir. Buradan hareketle araştırmaya katılan eğitimcilerin, popüler eserlerin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik olumlu yönde görüş belirttiklerini söyleyebiliriz.

Soru 4: MEB bünyesinde hazırlanan Güzel Sanatlar Lisesi çalgı eğitimi viyola dersi programının başında, öğrencilere derste farklı etüt, eser ve popüler müzikler kullanılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

- *“Popüler müzik için MEB Güzel Sanatlar kitaplarının içindeki eserleri kullandık, onun dışında viyolaya yönelik bu tarz kaynaklar olmadığı için zaman ayırma konusunda sıkıntı yaşadık.”(Ö1).*
- *“Öğrencilerimize bireysel eksiklerine göre farklı etüt çalışmaları yapıyoruz. Öğrencinin viyolaya olan ilgisini arttırmak adına popüler müzik eserleri kullanılabilir.”(Ö3).*
- *“Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri geleceğin müzik öğretmenleridir. Bu yüzden her alanda kendilerini geliştirmeleri gerekir. Farklı tarzlarda çalınan eser ve etütler çocuklar için kazanımdır.”(Ö4).*
- *“Kesinlikle diğer metotlara ve kısa ezgilere, küçük çaplı eserlere ihtiyaç duyulmaktadır.”(Ö6).*

Tablo 13.

Öğretmenlerin Beşinci Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Olumlu Görüşler		Olumsuz Görüşler	
Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)	Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)
Her alanda kedilerini geliştirmeliler.	7	Bu tar kaynaklar yok, eksiklik yaşadık.	1
Çalgıya olan ilgi arttırır .	5	Derste zaman ayırmada sorun yaşıyoruz.	1
Çalgıyı benimsemeleri açısından kullanılabilir.	3		
Kazanımları destekleyen tüm çalışmalar uygulanabilir.	3		
Görüş Belirten Toplam Öğretmen			N=8

Görüş örnekleri ve tablo 13' den anlaşılacağı üzere, görüş belirten öğretmenlerden iki tanesi kaynak eksikliği ve ders saati süresinin yetersi kalması nedeni ile derste farklı etüt, eser ve popüler müziklere yer vermede sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan diğer öğretmenler çalgılarını sevmeleri ve derse olan ilgilerini arttırabileceği düşüncesi ile derslerde farklı etüt, eser ve popüler müziklerin kullanılmasını olumlu değerlendirmişlerdir. Araştırmaya katılan tüm öğretmenler öğrencilerin kendilerinin her alanda geliştirmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca viyola dersine giren tüm öğretmenlerin viyola dersinde zaman ayırma ve kaynak yetersizliği dışında olumsuz görüşlerinin olmadığı görülmektedir. Bu durumda öğretmenlerin derste etüt, eser ve popüler müzik eserlerinin kullanılması yönünde olumlu düşüncelerinin olduğu söylenebilir.

Soru 5: Güzel Sanatlar Liseleri'nde viyola eğitimi alan öğrencilerin eser ve etüt icralarında kendi ilgi, istek ve talepleri hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

- *“Etüt çalarken pek mutlu olmuyor öğrenci. Etüt sonunda çalacağı eseri genelde birlikte seçiyoruz, öğrencinin seveceği eserler tercih ediyoruz. Gerekirse kemandan, flütten uyarlamalar yapıyoruz.” (Ö5).*
- *“Öğrencilerimiz daha çok bilindik ve popüler eserler çalmak istiyorlar. Etüt olarak eksikliklerini giderecek etütler bizler belirliyoruz.” (Ö3).*
- *“Kulağa hoş gelen ezgiler öğrencilerin hoşuna gidiyor.” (Ö6).*
- *“Çocukların yaptığı işi sevmesi için zaman zaman istekleri doğrultusunda çalmak istedikleri eserleri öğretmenleriyle beraber çalmaları onları mutlu ediyor.” (Ö4).*

Tablo 14.

Öğretmenlerin Altıncı Soruya Yönelik Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımları

Olumlu Görüşler		Olumsuz Görüşler	
Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)	Kullanılan İfadeler	Kullanılma Sıklığı(f)
Melodik eserleri seviyorlar.	6		
Bilinen eserleri severek çalıyorlar.	6		
Popüler eserlerde çalmak istiyorlar.	6		
Eserleri beraber seçiyoruz.	2		
Genellikle minör tonlar isteniyor.	1		
Beraber çalmak onları mutlu ediyor.	1		
Etüt çalarken memnun oluyorlar.	1		
Görüş Belirten Toplam Öğretmen			N=8

Tablo 14 ve görüş örneklerinden anlaşılacağı üzere, görüş belirten öğretmenlerden 6 kişi öğrencilerin melodik ezgileri sevdiklerini, bilinen eserleri çalmaktan zevk aldıklarını, popüler eserleri çalmak istediklerini belirtmişlerdir. Araştırmada görüş belirten öğretmenlerden sadece bir tanesi öğrencilerin etüt çalmaktan memnun olduklarını ifade etmiştir. Başka bir öğretmen öğrencilerin çalgılarını öğretmenleri ile birlikte çalmak istediklerini belirtmiştir. Görüş belirten öğretmenlerden iki kişi eserleri öğrencileri ile beraber seçtiklerini ifade etmiştir. Bu durumda öğretmenlerin; öğrencilerin eser ve etüt icralarında kendi ilgi, istek ve taleplerini dikkate aldıkları söylenebilir. Ayrıca öğrencilerin derslerde daha melodik ve bilindik eserler çalmayı tercih ettikleri söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Viyola eğitiminde popüler müziklerden dağarcığından yararlanılmasının, öğrencilerin akademik başarılarına etkisini tespit etmek üzere yapılan bu araştırmanın sonuçlarına göre; viyola eğitimine yönelik oluşturulan repertuarın öğrencilerin bireysel çalgı performanslarına olumlu yönde etki ettiği tespit edilmiştir.

Buna göre, araştırmada popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik uygulanan sürecin, öğrencilerin teknik ve müzikal boyuttaki gelişimlerine ayrı ayrı katkı sağladığı görülmüştür.

Öğretmen ve öğrencilerin görüşlerine göre; viyola eğitimine yönelik farklı etüt, eser ve popüler müziklerin kullanılmasının, öğrencilerin çalgılarına olan ilgilerini arttırdığı görülmüş, bilinen ve sevilen eserler icra etmekten hoşlandıkları, başarılarına olumlu yönde etki ettiği tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan GSL viyola öğrencilerinin deneysel uygulama sürecine ilişkin görüşlerinde eserleri severek çaldıkları, güzel bir süreç olarak değerlendirdikleri, eserleri eğlenceli ve eğitsel buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan GSL viyola öğrencilerinin, popüler müziklerin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik görüşlerinde ise sosyal hayatlarına katkı sağladığı, repertuar geliştirmede katkı sağladığı, çalgılarını çalışma ve çalmada teşvik edici bir unsur olduğu, çalgılarına olan ilgi ve sevgilerinin arttığını belirttikleri görülmüştür.

Son olarak öğrencilerin uygulama sürecinde kullanılan popüler müzik repertuarından genel olarak memnun kaldıkları, popüler müzik repertuarının öğrencilerin bireysel performans gelişimlerine katkı sağladığı tespit edilmiştir.

“Ülkemizde Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında uygulanan öğretim programlarında “Güncel ve Popüler Müzikler” dersi sadece beşinci yarıyılıda haftada iki saat olarak yer almaktadır. Ders içeriğinde de yalnızca popüler müzik tarihinden bahsedilmekte olup uygulamaya yönelik herhangi bir hedef yer almamaktadır. Bu

kurumlardan mezun olan müzik öğretmenleri de popüler müzik alanında yeterli donanımına sahip olamamaktadır. Müzik eğitiminde başarı düzeyinin artırılabilmesi için “Güncel ve Popüler Müzikler” ders içeriğinin uygulamaya yönelik olarak yeniden ele alınması ve programdaki ders saati sayısının yeterli derecede artırılmasının önem arz ettiği düşünülmektedir” (Özdemir ve Yıldız, 2017).

Popüler müzik hayatlarımıza ve öğrencilerimizin hayatına nüfuz eder. Müzik öğretmenleri olarak, okul ortamında popüler müzikle uğraşma fırsatı verildiğinde, öğrencilerimizin daha önce bilinmeyen sofistike müzik anlayışını sergilediklerini keşfedilmiştir (Davis & Blair, 2011).

Sakar (2009) popüler müziğin günümüzün bir gerçeği olduğundan yola çıkarak, müzik eğitiminde popüler müziği kullanarak nihai hedef olan sanata ve ona ilgisi olan bir topluma ulaşılabileceğini ifade etmiştir.

“Öğretmen adaylarının ve öğrencilerinin hayatında popüler müziğin yaygınlığı ile, gelecek öğretmenlik okullarında otantik kullanımlarına dair bir vizyon geliştirmek için, öğretmen adaylarının popüler müzikle anlamlı bir şekilde etkileşime girme fırsatlarına sahip olmaları önemlidir” (Davis & Blair, 2011).

Özdemir (2017), Müzik eğitiminde popüler müziklerin kullanılmasının öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumlarının artmasını sağladığı tespitine ulaşılmıştır. Bununla birlikte şarkı öğretimi yapılırken eğitim müziği dağarından örneklerin kullanılması ve bu süreçte enstrüman kullanılmasıyla öğrencilerin müzik dersinden daha çok keyif almasını sağladığını belirtmiştir.

Sevim ve Güleriyüz (2012), öğretmen adaylarının popüler müziğe yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğunu ve ilköğretim ikinci kademedeki popüler müziğin bir öğretim aracı olarak kullanılabilmesi için gereken algısal hazırlığa sahip olduklarını tespit etmişlerdir.

Özdemir (2017), müzik eğitimi sürecinde şarkı öğretimi uygulamalarında popüler müzik örneklerinden yararlanılmasının öğrencilerin derse karşı olan tutumlarını olumlu yönde etkilediğinden, öğretim programlarında ve ders kitaplarında popüler müzik örneklerine daha fazla yer verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

5.2. Öneriler

Araştırma sonuçları ve yukarıda bahsedilen tartışma örneklerinden anlaşılacağı üzere viyola eğitiminde popüler müziklerden yararlanılmasının, öğrencilerin bireysel performans gelişimlerini olumlu etkilediğinden öğretim programlarında ve kitaplarında popüler müzik örneklerine daha fazla yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Popüler müziğin öğrencilerin üzerinde de ilgi ve beğeni kazandığı bu dönemde, viyola eğitimi içerisinde popüler müzik dağarcığına yer verilmesinin öğrencilerin çalgılarına olan ilgi ve alakalarını, sosyal ve kültürel ilişkilerini olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Yapılan bu araştırmalar ve öneriler doğrultusunda öğrencilerin viyola eğitiminde kullanılan repertuvarda popüler müziklerin olmamasını bir eksiklik olarak gördüğü söylenebilir. Bu durumda popüler müzik eserlerinin viyola eğitiminde uygulanan mevcut yöntemlere destek olarak kullanılmasının öğrencilerin beklentilerini karşılayabileceği ve dersteki başarıları arttırabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

KAYNAKLAR

- Aydar, D. (2014). Popüler Kültür ve Müzik Üzerine “About Popular Culture and Music”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 33(7).
- Birgül, Y. ve Nacakçı, Z. (2017). Güzel Sanatlar Lisesi Viyola Eğitiminde Kullanılan Repertuvara Yönelik Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(9), 1-13.
- Bulut, D. ve Gülsoy, Y. (2016). Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Dersine Yönelik Görüşleri (Niğde İli Örneği). *İlköğretim Online*, 15(2), 635-649. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ilkonline/issue/view/5000016173sayfasından> erişilmiştir.
- Bulut, D. ve Kılınç, R. (2016). Güzel Sanatlar Lisesi Viyola Ders Kitabında Yer Alan Türk Müziği Konularına Yönelik Öğretmen Görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 44(9).
- Bulut, F. (2008). *Piyano eğitiminde geleneksel Türk halk müziği kaynaklı eserlerin seslendirilmesine yönelik oluşturulan bir çoklu analiz modeli ve bu modelin öğrenci başarısı üzerine etkileri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çilden, Ş. (2006, Nisan). *Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Çalgı Eğitiminin Nitelik Sorunlarının İrdelenmesi*. Ulusal Müzik Sempozyumunda Sunulmuş Bildiri, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Dalkıran, E. (2008). Keman Eğitiminde Performansın Ölçülmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 116-136.
- Davis, S. G. & Blair, D. V. (2011). "Popular music in American teacher education: A glimpse into a secondary methods course." *International Journal of Music Education*, 19(2), 124-140.

- Ercan, N. (1999, Nisan). *Bireysel Çalgı Eğitimi Alan Öğrencilerin Başarılarını Belirleme. Sanat Eğitimi ve Sempozyumunda Sunulmuş Bildiri*, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Ertem, Ş. (2011). Orta Düzey Piyano Eğitimi İçin Repertuvar Seçme İlkeleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 645-652.
- Gedik, K. (2000). *Yönetici, Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Yönelik GSL Amaçlarının Gerçekleşme Düzeyinin Değerlendirilmesi* (yayımlanmamış yüksek lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Görgülü, Ö. (2006). *20.Yüzyıl Çağdaş Türk Müziği'nde Viyola Repertuarı* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Green, L. (1999). Research in the sociology of music education: Some introductory concepts. *Music Education Research*, 1(2), 159-170.
- Green, L. (2006). Popular music education in and for itself, and for 'other' music: Current research in the classroom. *International journal of music education*, 24(2), 101-118.
- Kaya, E. ve Çilden, Ş. (2010). Türkiye'deki Üniversitelerin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Anabilim Dallarındaki Viyolonsel Eğitiminde Türk Müziği Ürünlerinin Kullanım Durumlarının İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29,65-82.
- Kurtaslan, H. (2014). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitimine Yönelik Repertuvar Kazanım Durumlarının İncelenmesi. *Akdeniz Sanat Dergisi*, 7, 13.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2016). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Viyola Dersi Öğretim Programı.
- Nacakcı, Z. (2006). *Çoklu Zeka Kuramı Dayanaklı Ders İşleme Modelinin İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersinde Öğrencilerin Müziksel Öğrenme Düzeyine Etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Nacakcı, Z. (2014). Türk Halk Müziği Eserlerinin Viyola Eğitiminde Kullanılabilirliği Üzerine Bir Araştırma. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 157-171.

- Nacakçı Z., Çiftçi, E. ve Özdemir, G. (2011). Müzik Öğretmenliği Programında Uygulanan Viyola Eğitiminde Teknik Düzeylere Göre Sınıflandırılmış Repertuvar Modeli. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(4) 189-208.
- Okay, H. (2005). *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Verilmekte Olan Viyola Eğitiminin Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Özdemir, G. ve Dalkıran, E. (2011). Viyola Eğitimine Yönelik Örnek Etüt Analizi. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(2), 135-142.
- Özdemir, G. ve Yıldız, G. (2017). Şarkı Öğretiminde Popüler Müzik Eşliklerinin Kullanımına Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 834-849.
- Özeren, A. (2005, Kasım). *Popüler müzik ve toplumsal yaşam kalitesi*. II. Ulusal İletişim Öğrencileri Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Peter, D. H. & Kathryn, W. (2000). The effects of the study of popular music on music education. *International Journal of Music Education*. 1, 23-34.
- Sakar, M. H. (2009). Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Journal of International Social Research*, 2(8), 385-393.
- Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2009). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sevim, O. ve Şebnem G. (2012). Öğretmen Adaylarının Popüler Müziğe İlişkin Görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 199-210.
- Stone, P. J., Dunpy, D. C., Marshall, S. S. & Ogilvie, D. M. (1966). *The General Inquirer: A Computer Approach to Content Analysis*. The M.I.T. Press, Massachusetts.
- Tanrıverdi, A. (1977). Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitimi ve Viyolanın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri. *Mavi Nota, Müzik ve Sanat Dergisi*, 16.

- Taşpınar, M. (1994). *Türkiye 'de GSL Müzik Bölümlerinden Beklentiler ve Gelişmeler* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Topalak, Ş. (2013). GSL Çalgı Eğitiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 114-129.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – Yaklaşımlar – İlkeler*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yayla, F. (1999). *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Ana Çalgı Viyola Eğitiminde Kullanılan Metotların İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal Bilimlerde Nicel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, N. (1986). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Ana Çalgı Keman Eğitiminin Programlar Yönünden İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

EKLER

EK- 1

MAKÜ Kayıt Tarih ve No: 04/07/2017 - 10757

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Sayı : 84037561/605.01/9722896
Konu: Araştırma İzni

22.06.2017

MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
BURDUR

İlgi: a)Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 22.06.2017 tarihli ve 81576613/605.01/9667849 sayılı yazısı.
b)07/02/2013 tarihli ve B.080.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazı (Genelge No:2012/13).

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Yasemin BİRGÜL'ün "Viyola Eğitiminde Popüler Müziklerden Yararlanılmasının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi" konulu yüksek lisans tezi ile ilgili olarak anket uygulamasına dair ilgi (a) yazı ve ekleri incelenmiştir.

Üniversitenizce kabul edilerek onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen 3 bölüm (Güzel Sanatlar Liselerinde Viyola Eğitiminde Kullanılan Repertuara Yönelik Öğrenci Görüşleri ile ilgili tutum anketi 11 yönerme,2 soru/ Güzel Sanatlar Liselerinde Viyola Eğitiminde Kullanılan Repertuara Yönelik Öğretmen Görüşleri Alma Formu 6 soru/ Güzel Sanatlar Liselerinde Viyola Eğitiminde Kullanılan Repertuara Yönelik Öğrenci Görüşleri Alma Formu 4 soru)' den oluşan veri toplama araçlarının ilgi (b) genelge doğrultusunda, eğitim ve öğretim aksatılmadan, gönüllülük esas olmak üzere, ders saatleri dışında, ilgi (a) yazı eki listede yer alan Genel Müdürlüğümüze bağlı Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan müzik öğretmenlerine ve öğrencilerine yönelik olarak uygulanmasında bir sakınca görülmemiş olup gerekli duyurunun Üniversiteniz tarafından yapıp araştırma tamamlandıktan sonra araştırma dokümanlarının bir örneğinin Bakanlığımıza gönderilmesi hususunda

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.
1/20

Ercan TÜRK
Bakan a.
Genel Müdür

28 Haziran 2017

Fevzi PARLAK
VHKİ

Atatürk Biv. 06648 Kızılay/ANKARA
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: adsoyad@meh.gov.tr

Muammer AKSOY Şube Müdürü
Tel: (0 312) 4131513
Faks: (0312) 4180739

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 8e88-bbb1-301a-a1ed-3fcf kodu ile teyit edilebilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 10/07/2017-E.8191

T.C.
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 79673485-302.08.01-E.8191
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

10/07/2017

SAYIN YASEMİN BİRGÜL

Poyraz Mahallesi Yeşil Derik Caddesi No:14B İç Kapı No:19 Mazadağı/Mardin

İlgi : 07/07/2017 tarih ve 83427534-302.08.01-E.33070 sayılı yazı

"Viyola Eğitiminde Popüler Müziklerden Yararlanılmasının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi " konulu tez çalışmanızda kullanılmak üzere yapacağınız uygulama ile ilgili Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nün yazısı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi rica ederim.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa KILINÇ
Enstitü Müdürü

Ek:İlgi Yazı ve Eki (2 sayfa)

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
10.07.2017

Ziya YENİCERİ
Bilgisayar İşletmeni

Evrak Doğrulama İçin : <https://ebys.mehmetakif.edu.tr/enVision/Dogrula/6P3EVCY>

İstiklal Yerleşkesi 15030 BURDUR
Telefon:+90 248 213 32 02 Faks+90 248 213 32 09
e-Posta ebe@mehmetakif.edu.tr Elektronik Ağ:http://ebe.mehmetakif.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Ziya Yeniceri
Evrak Pin Kodu: 87032

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Tarih ve Sayısı: 07/07/2017-E.33070

T.C.
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 83427534-302.08.01-E.33070
Konu : Yasemin BİRGÜL Hakkında.

07/07/2017

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 17/05/2017 tarihli, 24798 sayılı ve "Bilimsel ve Eğitim Amaçlı" konulu yazı
b) 22/06/2017 tarihli, 9722896 sayılı ve "Araştırma İzni" konulu yazı

Enstitünüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Yasemin BİRGÜL'ün "Viyola Eğitiminde Popüler Müziklerden Yararlanılmasının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi" konulu tez çalışması kapsamında araştırma ve anket uygulaması yapma isteğinin uygun görülüp görülmediği ile ilgili Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nün ilgi (b) yazısı ekte gönderilmiştir. Ayrıca uygulama yapılacak okulların bağlı bulunduğu il valiliklerine de bilgi verilmiştir. Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Durmuş ACAR
Rektör a.
Rektör Yardımcısı V.

Ek:İlgi (b) yazı örneği (1 sayfa)

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebys.mehmetakif.edu.tr/en/Vision/Dogrula/NN3ESL0>

İstiklal Yerleşkesi 15030 BURDUR
Telefon:+90 248 213 11 90 Faks:+90 248 213 11 91
e-Posta oideb@mehmetakif.edu.tr Elektronik Ağ:http://oidb.mehmetakif.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Selda KARATAŞ
Evrak Pin Kodu: 07502

Kep Adresi : maku@hs01.kep.tr
Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK- 2

RÜZGAR

Kazanım: Uzatma bağı
Yayın farklı bölümleri

♩ = 90

Besteci : İlhan Şeş
Yorumcu: Grup Gündoğark

2

RÜZGAR

44

The musical notation is on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). It begins with a measure rest. The first measure contains a quarter note G4 with a 'V' above it, followed by quarter notes A4 and Bb4. The second measure contains quarter notes C5, D5, and E5. The third measure contains quarter notes F5, G5, and A5. The fourth measure contains quarter notes B5, C6, and D6. The fifth measure contains quarter notes E6, F6, and G6. The sixth measure contains quarter notes A6, B6, and C7. The seventh measure contains quarter notes D7, E7, and F7. The eighth measure contains quarter notes G7, A7, and B7. The ninth measure contains quarter notes C8, D8, and E8. The tenth measure contains quarter notes F8, G8, and A8. The eleventh measure contains quarter notes B8, C9, and D9. The twelfth measure contains quarter notes E9, F9, and G9. The thirteenth measure contains quarter notes A9, B9, and C10. The fourteenth measure contains quarter notes D10, E10, and F10. The fifteenth measure contains quarter notes G10, A10, and B10. The sixteenth measure contains quarter notes C11, D11, and E11. The seventeenth measure contains quarter notes F11, G11, and A11. The eighteenth measure contains quarter notes B11, C12, and D12. The nineteenth measure contains quarter notes E12, F12, and G12. The twentieth measure contains quarter notes A12, B12, and C13. The notation ends with a double bar line.

D.S. al Fine

Kazanımlar:

Detşe yay tek.
Yayın farklı bölümlerini kullanır.

Öyle Sarhoş olsam Ki

Besteci :Bülent şençalar

Yorumcu :Tanju Okan

$\text{♩} = 100$

G D G Em

a.y b.y ü.y b.y a.y

6 Am D7 G G

b.y ü.y b.y a.y b.y

11 Am D D C D7 G

ü.y b.y a.y b.y ü.y b.y

17

a.y b.y ü.y b.y a.y b.y

23

ü.y b.y

kazanım: Viyolada anlatım ifadeleri
Uzatma bağı, çift sesli çalma

Games of Thrones

Ramin Djawadi

$\text{♩} = 90$

7

15

24

33

42

51

60

Kürdili Hicazkar Longa

Beste :KemaniSEBUI

o.y.....

4

5

12

16

20

24

27

Many Meetings

Kazanım: Viyolada nüans terimleri
Uzatma bağı

Howard Shore

The musical score is written for a violin in 4/4 time. It consists of five staves of music. The first staff begins with a *mf* dynamic and includes a *V* marking above the second measure. The second staff starts at measure 5 and ends with a *f* dynamic. The third staff starts at measure 11. The fourth staff starts at measure 17 and includes a *mf* dynamic. The fifth staff starts at measure 22 and includes a *p* dynamic. The final staff starts at measure 28 and includes a *V* marking above the first measure. The score concludes with a double bar line.

Kazanım: Viyolada çaldığı seslerin tonalitesine dikkat ederek nitelikli sesler üretmeye özen gösterir.
Popüler müzik eserlerinden örnekler seslendirir.

Let it Go

Keyshua Cole

8

13

18

23

28

34

39

©

2

Let it Go

Let it Go

93

98

104

109

114

120

The image shows five staves of musical notation for the song 'Let it Go'. Each staff begins with a measure number: 93, 98, 104, 109, and 120. The notation is in bass clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The music features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are also some dynamic markings like 'V' (fortissimo) and 'V' (piano) and some phrasing slurs.

Kazanımlar: Viyolada anlatım ifadeleri
 Ab majör gam ve eserleri çalabilme , bağı çalma,
 Viyolada yay kullanım teknikleri , yayın farklı bölümleri.

SEGAH ŞARKI

GURBET İÇİMDE BİR OK HER ŞEY BANA YABANC

Müzik: Teoman Alpa
Söz :Türkan Şora

The musical score is presented in six staves, each beginning with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music is written in a single line with a bass clef. The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and a 'V' marking above the staff. The staves are numbered 1, 9, 17, 25, 33, and 41.

Kazanım: Segah makamında dizi ve eserler seslendirir.
Türk müziği eserlerinden eserler seslendirir.

EK- 3

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Aralık 2008, Cilt.V, Sayı:II, 116-136
http://efdergi.yyu.edu.tr

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ V- VI (KEMAN) DERSİ
PERFORMANS ÖLÇME ARACI

Öğrencinin Adı Soyadı : Dersin Kodu ve Adı : Sınav Tarihi :				DERECE					Ağırlıklı Ölçüm Puanı
				Cok Düşük	Ortamın Altında	Orta	Ortamın Üstünde	Cok İyi	
Boyut	Alt Boyut	Ölçüt Beceriler (Kriterler)	Katsayı	1	2	3	4	5	
Program Boyutu	Programın Gereklere Uygunluk	Devam ettiği sınıfta programında yer alan gerekleri yerine getirebilme	2x						
		Etit ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme	2x						
Sınav Performansı	Teknik Boyut	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; keman ve yayı doğru tutabilme	3x					
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme	1x					
			Etit ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	1x					
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etit ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme	1x					
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etit ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirecek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme	1x					
	Artikülasyon	Etit ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme	1x						
	Müzikal Boyut	Bütünlük	Etit ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme	2x					
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etit ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme	0.5x					
			Etit ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme; doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme	0.5x					
		Hız ve Gürlük	Etit ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirebilme	0.5x					
Vibrato		Etit ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme	0.5x						
Yarıyıl İçin Durum Boyutu	Dönem İçeri Performans	Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme	1x						
		Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışarak zamanında ve doğru seslendirebilme	2x						
Ağırlıklı Toplam Puan									

Not: Öğrencinin; *ağırlıklı ölçüm puanlarının* hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, *ağırlıklı toplam puanının* hesaplanması ise *ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması* sonucunda elde edilecektir.

Öğretim Elemanı
Ad Soyad

**Güzel Sanatlar Lisesi Viyola Eğitiminde Kullanılan Repertuara Yönelik
Öğretmen Görüşleri Alma Formu**

Sayın öğretmenim, size vermiş olduğum bu form, Güzel Sanatlar liselerindeki viyola eğitiminde kullanılan repertuara yönelik duygu, düşünce ve tercihlerinizi belirleme amacıyla yazılmıştır. Bu nedenle tüm sorulara içtenlikle cevaplamanız araştırmanın sağlıklı olarak tamamlanması için önemlidir. Her soruya ilişkin görüş kişiden kişiye değişmektedir.. Ankete isim yazmayınız.. Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.

Yasemin Birgül
Müzik Öğretmeni

Soru 1.

Viyola eğitimi dersinde yaptığımız deneysel uygulama sürecine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Soru 2.

Uygulanan yöntemin size göre eksik ve eleştirilecek yönleri var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

Soru 3.

Uygulama sürecindeki Popüler Müzik eserlerinin, öğrencilerin bireysel performans gelişiminize katkı sağlamasına yönelik görüşleriniz nelerdir?

Soru 4.

Popüler Müzik eserlerinin viyola eğitiminde kullanılmasına yönelik görüşleriniz nelerdir?

Soru 5. MEB bünyesinde hazırlanan Güzel Sanatlar Lisesi çalgı eğitimi viyola dersi programının dışında, öğrencilere derste farklı etüt , eser ve Popüler müzikler kullanılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Soru 6. Güzel Sanatlar Liselerinde viyola eğitimi alan öğrencilerin eser ve etüt icralarında kendi ilgi, istek ve talepleri hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

